

ZAVJESA...

Večeras je kraj...

za ovu godinu...

Knjigom o džungli spustili smo zavjesu na ovogodišnje Bijenale...

Hvala vam lutkodrugari iz Mostara, Kragujevca, Banje Luke, Osijeka, Ljubljane, Podgorice, Rijeke, Sarajeva...

Hvala maloj i velikoj publici...

Hvala velikom i malom žiriju...

Hvala voditeljici okruglih stolova...

Hvala profesorima i studentima sa raznih akademija...

Hvala sponzorima i pokroviteljima...

Hvala mojim i vašim lutkodrugarima...

Hvala lutkama!!!

Vidimo se iduće godine na Susretima lutkara BiH, a 2017. godine se vidimo na IX Bugojanskom lutkarskom bijenalu... a do tada...

Neka živi LUTKARSKA REPUBLIKA!!!

VOLI VAS VAŠ BUGOJNOKIO!!!

OKRUGLI STO

KNJIGA O DŽUNGLI...DJEČIJE POZORIŠTE REPUBLIKE SRPSKE BANJA LUKA...

Ljubica Ostojić, moderatorica, pozdravila je ansambl predstave „Knjiga o džungli“, koja je igrana prošle godine u Bugojnu na Susretima i dobila zavidan broj nagrada. R. Kipling je dobitnik Nobelove nagrade, a roman „Knjiga o džungli“ je jedan od najpoznatijih i najomiljenijih dječijih romana, sastavljen iz sedam priča povezanih glavnim likom Moglijem. Ovo je jedna zanimljiva lutkarska predstava za razgovor i ramišljanje, a uvijek je i impresivno vidjeti

dobar i mnogobrojan lutkarski ansambl kao što je njihov. U ovoj predstavi je vidljiv posao dramaturga Ivora Martinića, a Banjalučani su imali i jedno iznenađenje jer su umjesto Ivora M. danas doveli u Bugojno poznatu rediteljku Biserku Kolevsku koja u njihovom pozorištu radi novu predstavu.

Glumac **Duško Mazalica** je rekao kako je rad na ovoj predstavi iziskivao prije svake probe kondicione vježbe, koje je s njima radio i dramaturg, a na kojima je insistirao koreograf Đula Čerepeš. Svi su se trudili i radili na kolektivnoj energiji koja nije izostajala.

Ria Trtin je kao likovnjak oduševljena činjenicom kako su sa minimalno sredstava postigli maksimalan efekat, tako da ona nije tražila nedostatke džungle jer je bila u džungli. Smatra da je mali problem bio u čujnosti koja je bila slaba.

Dragoslav Todorović, reditelj iz Beograda, je rekao kako su mu interesantne lutke, a posebno animacija zmijske Kaa koja je pratila ritam dešavanja i radnju. Smatra da su sve troje animatora zmijske zaslužni za njenu animaciju te im sugerise da to naglase i u programu, odnosno afiši predstave.

Zoran Đerić, koji prvi put gleda ovu predstavu, je malo iznenađen ovakvom režijom Roberta Valtla, jer su inače njegove predstave drugačije u animaciji. Ovdje su jako zanimljive lutke, dok mu se maske nisu dopale jer se čistota žara poremetila u kombinaciji lutke, glumca i maske. Smatra da su predstavu bazirali na muzici koja je bila efektna. Smetao mu je mrak u predstavi, jer su neke scene bile nevidljive. Misli da su glumci vjerovatno poslije duže ljetne pauze imali problema da se vrate u kondiciju, jer ova predstava zahtijeva i pjevačku i igraču kondiciju i vrlo je slojevita.

Dubravka Zrnčić-Kulenović je prošle godine govorila o ovoj predstavi sve najbolje koja je ostavila trag jer se radi o nekvencijalnom tipu teatra, koji ju je uvukao unutar cijelog zbivanja i pristupom i konceptom, a posebno što je reditelj maksimalno izvukao iz cijelog ansambla potencijal. Međutim, današnja izvedbe ove predstave je bila ravna, bez energije, neprecizna (u tehničkom smislu, npr. igra drugog plana koja je inače davala čaroliju, danas je bila u mraku). Zato se pita da li je velika pauza od posljednjeg izvođenja predstave uticala na to. Iako su korektno odigrali, ipak zanos igre koji je za njih prepoznatljiv, ovaj put je izostao.

Glumci su rekli da su igrali kao i uvijek i sve su uobičajno radili, a da je možda problem u svjetlu koje je možda prošli put bilo preciznije postavljeno ili je riječ o subjektivnom doživljaju koji je pri prvom gledanju bio mnogo upečatljiviji.

Emina Omerović se složila sa Dubravkom Zrnčić Kulenović oko doživljaja predstave jer je i sama prošli put gledala, tako da ni nju nisu ovaj put potpuno uvukli.

Branko Banković, plesač i koreograf iz Zagreba, zna iz iskustva koliko je teško raditi ovakve predstave, i zato ih iskreno pohvaljuje, posebno kreaciju zmijske Kaa, i Lešinara koja je za njega predivna etida i, naravno, animaciju Moglija. Ovoliki broj ljudi je rijetko vidjeti na lutkarskoj sceni. Svidio mu se koreografski pristup koji je mijenjao situacije i uvodio nove. Takođe, sve pohvale idu i muzici koja ovovremena i koja se novom estetikom približila djeci. On prvi put gleda predstavu iako je mnogo čuo o njoj i to ga mnogo raduje.

Sanja Krnjajić je takođe prvi put gledala ovu predstavu i nema prošlogodišnje iskustvo, tako da ju je predstava oduševila. Najviše joj se svidio lik *lešinara*, ali i animacija vuka. Za nju je ovo odličan cjelokupan dojam, jedino su songovi bili malo nerazumljivi. Djeca do nje su bila najviše oduševljena majmunima. Takođe je pohvalila kombinaciju planova, a fizički joj se najviše dopao lik Bagire.

Dječiji žiri nije krio oduševljenje ovom predstavom: Lamiji Č. su bile zanimljive maske, a najviše pantera, takođe joj se sviđaju songovi i, naravno, džungla, Merjem M. je pohvalila sve, posebno muziku, Džan H. se zahvalio na dobroj predstavi, a kako je on imao zadatak kao žiri publike da oslušne i publiku, smatra da je publika bila oduševljena.

Na samom kraju okruglog stola, oglasila se i najmlađa učesnica istog, mala **Rejna**, koja je rekla: „EEEEEE...” što znači: Bravo za sve!

DJECA O PREDSTAVI...**KNJIGA O DŽUNGLI...DJEČIJE POZORIŠTE REPUBLIKE SRPSKE BANJA LUKA...****Adna, 8 godina**

Ovo mi je najbolja predstava. Sve mi se sviđelo, a posebno mi se sviđela zmija. Lutke su bile super. Odlično mi je bilo na svim predstavama i jedva čekam da opet dođem.

Alejna, 5 godina

Meni je bilo lijepo i sviđa mi se sve. Najbolji su mi bili majmuni, zmija i vukovi. Sviđa mi se ona kugla i muzika.

Dino, 8 godina

Bilo mi je super, iako bih volio da sam gledao neku drugu predstavu, jer sam Knjigu o džungli gledao na televiziji. Najbolja mi je bila borba i kada su pjevali.

Mahira, 7 godina

Meni je bilo super. Najljepše mi je bilo kad su majmuni izašli i skakali.

Adis, 7 godina

Predstava mi je bila odlična, ali su mi se najviše sviđeli vukovi.

Azra, 8 godina

Gledala sam sve predstave ove sedmice, ali ova danas mi je bila najbolja. Najviše mi se sviđio Mogli.

Ema, 10 godina

Predstava mi je bila super. Nije bilo nimalo dosadno. Sviđela mi se muzika i kako plešu i pjevaju.

DJEČIJI BISERI

Što su oni bosii?

Znam ja što su oni bosii. Zato što nemaju čarape.

Vidi životinja!

Znaš li ti kad je Bajram?

Eno disco kugla, sad možemo pjevati.

Što će disco kugla kad smo na predstavi?

Nemoj šuškatii i nemoj me diratii, ne vidim ništa od tvoje glave!

Kako si ti samo dosadna...

Haj sad šuti, molim te!

KNJIGA UTISAKA

KNJIGA O DŽUNGLI...DJEČIJE POZORIŠTE REPUBLIKE SRPSKE BANJA LUKA...

Bilo je super. – **Amina Terzić**

Bilo je super. – **Dino Kasić**

Bilo je dobro i predivno. – **Meliha Novalić**

Super. – **Mersiha**

Super je bilo. – **Ema**

Odlično. Gledala sam i prošle godine. J - **Lamija**

Bila je dobra predstava. – **Tarik**

Ekstra predstava. – **Đana <3**

Bilo je supeeer. <3

Predstava je bila super, pogotovo muzika. – **Sara J**

:-) **TARIK**

Predstava je bila jako zanimljiva, a muzika cool J <3 – **Azra H.**

BILO JE LIJEPO. – **UNA**

:-) - **NEDIM**

RAZGOVOR SA GLUMCEM...

DRAGOSLAV TODOROVIĆ, član stručnog žirija

Gospodine Todoroviću, Vi ste kompetentna osoba da nam na početku ovog razgovora ukratko kažete kakvo je trenutno stanje lutkarstva u Srbiji?

Na svim ovim prostorima, koliko sam video, lutkarstvo je od onih koji bi trebali da budu mecene i da podržavaju ovu umetnost u principu zanemareno. Slično je stanje i u Srbiji, s tim da mi u Srbiji imamo mnogo pozorišta, koja su na državnom budžetu. Inače, jako puno gradova imaju pozorišta, što znači da je tim gradovima na neki način i stalo do umetnosti i njenog unapređivanja. Ono što je najbitnije je to da se pozorišta „bore“, i da opstaju i da gledaju da stalno guraju napred, što može, u krajnjoj liniji, i da se vidi na nacionalnom festivalu lutkarskih pozorišta Srbije.

Dugo se godina bavite lutkarstvom, kakvo je Vaše poimanje lutkarstva i koje je njegovo mjesto u dvadeset i prvom vijeku, koliko ono ima smisla kada su djeca i mladi prosto bombardovani raznim elektronskim medijima?

Ima smisla, kao što je uvijek i imalo smisla. Živog glumac i živu reč sa scene ne može nikada ništa da zameni niti će moći da zameni, tako je i sa lutkarskim pozorištima. Tako da što se toga tiče, ja se jednostavno ne bojim, ono jednostavno nema konkurenciju. Nekada davno kada se pojavio radio, mislili su da će on da ubije pozorište i živu reč, međutim, to se nije desilo, tako je bilo i sa televizijom, filmom i tako dalje. Nemoguće je uništiti pozorište.

Kažite nam svoje utiske o našem Bijenalu?

Ja sam učestvovao na poslednjem festivalu pred rat, i tada sam dobio nagradu za režiju. U međuvremenu dobio sam sijaset nagrada, ali i dalje smatram nagradu, koju sam dobio ovde u Bugojnu, svojom najznačajnijom nagradom jer to je bio najznačajniji i najkvalitetniji festival u to vreme, gde su dolazila najbolja lutkarska pozorišta iz bivših republika. Tu pobediti je stvarno nešto značilo. Kada je u pitanju ovogodišnji festival, mislim da je ova produkcija, koju sam do sada video, poprilično dobra garancija da će se Bugojno stvarno učvrstiti kao najjači regionalni festival ovog tipa. Želim vam svu sreću i samo nastavite tako da „gurate“, jer imate i radi čega.

RAZGOVOR SA GLUMCIMA...**SLOBODAN PERIŠIĆ, glumac Dječijeg pozorišta Republike Srpske**

Možete li se ukratko predstaviti čitaocima biltena i reći nešto o svom pozorištu?

Ja sam Slobodan Perišić, reditelj pozorišnih predstava, glumac sam, zaposlen sam u pozorištu. Pozorište je jedno od rijetkih lutkarskih pozorišta u regionu koje njeguje lutkarstvo puno više nego dramsku scenu. Naše pozorište je prepoznatljivo po tome u cijeloj Bosni i Hercegovini i šire, pa čak i u nekim evropskim okvirima. Imamo dosta uspjeha, kako u regiji tako i u Evropi, zaista je jedna od posljednjih oaza u pozorištu koji njeguje lutkarsku scenu gdje dolaze dobri lutkarski reditelji. Mislim da je to najveća vrijednost pozorišta u Banjoj Luci. To je već dugo godina tako i nadam se da će tako biti i ubuduće.

Kako je Vama kao glumcu bilo spremati se za ovu predstavu i raditi sa režiserom Robertom Valtlom?

Kompletan proces je bio zanimljiv, zato što je to bila jedna internacionalna ekipa. Robert je iz Slovenije, Đula koji je radio koreografiju je Mađar, Mrle koji je radio muziku je iz Hrvatske. Čitava ta produkcija je proizašla iz nekih evropskih fondova i tako se i stekao uslov da se ova predstava odradi, koja je produkcijski vrlo zahtijevna i na nekom je jačem nivou koji se ne viđa svakodnevno kod nas na ovim prostorima. Zahvaljujući tim sredstvima može da se napravi ovakva predstava sa dosta ljudi i sa autorskom muzikom, dobrim scenskim pokretom, zanimljivom režijom i fenomenalno izrađenim lutkama.

Za kraj, da li ovo Bijenale treba da živi i dalje?

Što se tiče kulture, šta god da se desi, ne samo u Bugojnu, bilo gdje u Bosni i Hercegovini, to je danas jedan melem za dušu. To je jako značajno i mi nismo svjesni te važnosti, tako da nema nikakve dvojbe da li treba bijenale da se nastavi ili da opstane. Nažalost, mi koji to dobro znamo se ne pitamo, a trebali bismo. Konkretno, ja sam odrastao na predstavama ovdje, na ovom festivalu i tako sam zavolio pozorište i sutra će isto tako neko dijete da zavoli. Ogroman je značaj. Ja sam svoje neke prve edukativne korake, što se tiče pozorišta, pokupio gledajući predstave i neka saznanja uopšte o životu i o svemu drugom. Tako da je značaj daleko veći nego što mi to možemo da pojмимо sa sviješću koju imamo, pogotovo ti ljudi kojih se to pita. Nadam se da će se to nekako promijeniti. Kulturološki razvoj nije pitanje organske stvari, to je nešto što se njeguje. Ti ljudi, kad postanu svjesni da se kompletan evolucijski razvoj desio zahvaljujući kulturološkom razvoju, će vjerovatno da gledaju drugačije na to.

PRISJEĆAMO SE...

Prva zbirka pjesama naše moderatorice Ljubice Ostojić "VRIJEME ZA UKRAS" iz 1968. godine.

ODLUKA STRUČNOG ŽIRIJA

VIII BUGOJANSKOG LUTKARSKOG BIJENALA

Žiri VIII Bugojanskog lutkarskog bijenala u sastavu: **Dubravka Zrnić Kulenović, Ria Trdin i Dragoslav Todorović, predsjednik**, pogledao je sve predstave zvaničnog i pratećeg programa, te konstatirao da su sve predstave na zavidnom umjetničkom nivou i da se odlikuju sjajnom kolektivnom igrom. Također treba naglasiti da je ulazak mladih školovanih glumaca doprinio kvalitetu datih lutkarskih predstava. Iz tog razloga žiri smatra da i predstave iz ovogodišnjeg pratećeg programa tretira ravnopravno sa predstavama iz takmičarskog programa.

Žiri je jednoglasno donio sljedeće odluke:

Dodjeljuju se sljedeće pohvale:

Aleksandaru Blaniću, Saši Terziću, Aleksandri Spasojević i Zorani Šuman za interpretaciju i animaciju Zmije KAA u predstavi KNJIGA O DŽUNGLI Dječijeg pozorišta Republike Srpske BANJA LUKA (BiH)

Nermini Denjo i Dijani Ondelj Makusmić za animaciju Kralja plesa u predstavi LEDENO SRCE Pozorišta lutaka Mostar, BiH

Branku Bankoviću za istraživanje lutkarskih mogućnosti kroz pokret i ples u predstavi NA PUTU PREMA GORE Studija za suvremeni ples Zagreb (Hrvatska)

Dodjeljuju se sljedeće nagrade:

Nagrada za kolektivno ostvarenje u istraživanju baštine svim sredstvima lutkarskog teatra dodjeljuje se predstavi DUGA, po motivima pripovijetke Dinka Šimunovića, u režiji Tamare Kučinović, i izvedbi studenata master studija Umjetničke akademije Osijek, Hrvatska

Nagrada za najbolja scenografska rješenja dodjeljuje se Mirjani Matijević Medvešek i Reneu Medvešku u predstavi VELI JOŽE, pomotivima romana Vladimira Nazora, u režiji Rene Medveška, u izvođenju Gradskog kazališta lutaka Rijeka, Hrvatska

Nagrada za kolektivnu igru i animaciju dodjeljuje se ansamblu predstave LABUDOVO JEZERO, Petra Ilića Čajkovskog, u režiji Todora Valova, i izvedbi Pozorišta za decu Kragujevac, Srbija

Nagrada za najbolju muziku dodjeljuje se Damiru Martinoviću Mrle i Ivanki Mazurkijeviću predstavi KNJIGA O DŽUNGLI, Radijara Kiplinga, u režiji Roberta Valtla, i izvedbi Dječijeg pozorišta Republike Srpske BANJA LUKA (BiH)

Najbolja predstava VIII Bugojanskog lutkarskog bijenala je predstava

PEKARNA MIŠMAŠ, Svetlane Makarovič, u režiji Roberta Valtla i izvođenju

MINI TEATRA IZ LJUBLJANE, SLOVENIJA

Stručni žiri je ocijenio da se ova predstava odlikuje složenim umjetničkim konceptom koji je otvorio velike mogućnosti za izuzetno kvalitetnu glumačko-lutkarsku igru.

ODLUKA DJEČIJEG ŽIRIJA

Dječiji žiri Osmog bugojanskog bijenala u sastavu

Ispred **TEATRA FEDRA BUGOJNO** Džan Haračić i Merjem Karadža

Iz **PRVE OSNOVNE ŠKOLE** Lamija Fuka i Elma Dautbegović

Iz **DRUGE OSNOVNE ŠKOLE** Lamija Čunjalo i Selma Haznedarević

Iz **TREĆE OSNOVNE ŠKOLE** Sara Hamzakadić i Merjem Mešan

Iz **DJEČIJEG POZORIŠTA EKO ART BUGOJNO** Timur Hadžibegović i Edah Ždralović i
Adrijan Požek gost iz Sarajeva

donio je odluku da

Nagradu za najbolju predstavu dodijeli predstavi

RUŽNO PAČE

u izvedbi Gradskog pozorišta Podgorica iz Crne Gore.

Čestitamo pobjednicima kao i svim učesnicima Bijenala.

DIREKTOR SUSRETA

Vahid Duraković

KOORDINATOR SUSRETA

Sanel Ugarak

PR SUSRETA

Rea Vučić

ORGANIZACIONI ODBOR

Hasan Ajkunić- predsjednik

Senada Milanović

Sanel Ugarak

Ermina Musić

Suad Velagić

Edin Čatić Bato

Željko Luleđija

Sead Karahodžić

Nedžad Milanović

Samir Nuhic

Antonio Đolan

Amel Ugarak

Vahid Duraković

REDAKCIJA BILTENA

Vedrana Kisić, urednik

Amel Ugarak, teh. urednik

Senada Milanović

Ermina Musić

Amar Ferizović

Suad Velagić

Azra Sadagić

Emina Sadiković

Lejla Kaharević

Evelina Dautbegović

Selma Sloboda

Edna Supur

Emil Ždralović

Edin Čatić Bato , fotograf

MODERATOR OKRUGLIH STOLOVA

Ljubica Ostojić

STRUČNI ŽIRI

Dubravka Zrnčić Kulenović (BiH)

Ria Tardin (Hrvatska)

Dragoslav Todorović Šilja (Srbija)

DJEČJI ŽIRI**TEATRA FEDRA BUGOJNO**

Džan Haračić

Merjem Karadža

PRVA OSNOVNA ŠKOLA

Lamija Fuka

Elma Dautbegović

DRUGA OSNOVNA ŠKOLA

Lamija Čunjalo

Selma Haznedarević

TREĆA OSNOVNA ŠKOLA

Sara Hamzakadić

Merjem Mešan

Adrijan Požek, gost iz Sarajeva

DJEČJE POZORIŠTE EKO ART BUGOJNO

Timur Hadžibegović

Edah Ždralović

TEHNIČKA EKIPA

Senad Imamović Struja

Edin Čatić Bato

Azem Duraković

Jusuif Hozic Caci

DIZAJN PLAKATA

Antonio Đolan

SPOLJNI SARADNICI

Melisa Sabitović

Aida Dautović

Maida May

Edin Korjenic

UREDNIK INTERNET STRANICE

Mulhari Agić

Edin Čatić Bato

